Quelle: http://manuscripta.at/?ID=459
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

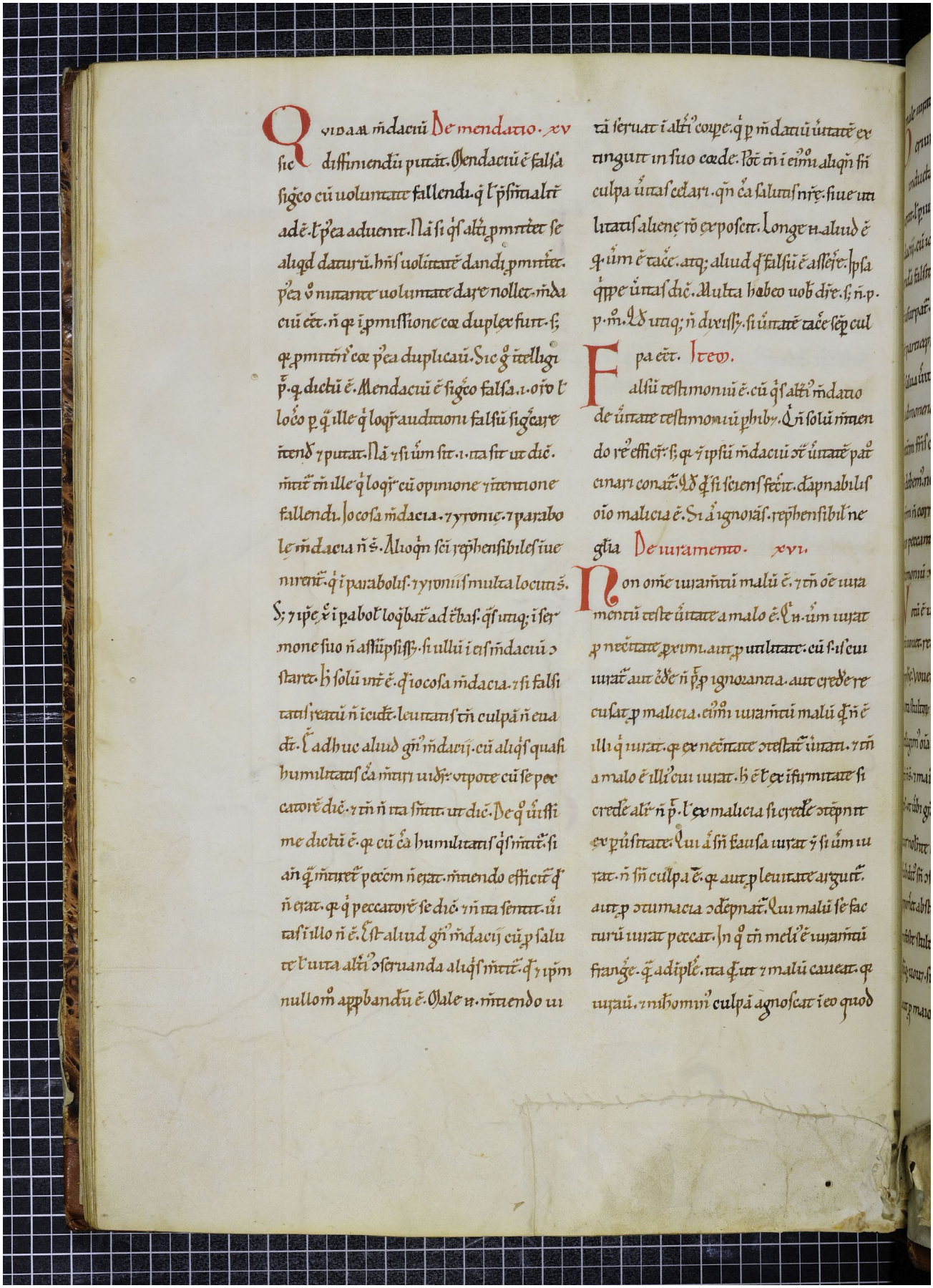

Quid sit mendacium. De mendacio. xv

Sic diffiniendum putat. Mendacium est falsa significatio cum uoluntate fallendi. quod uel per sinum alterius ad eum uel per ea aduenit. Nam si quis alicui permittit se aliquid daturum. huius uolunt dandi permittit. per ea quae uoluntate uoluntate dare nollet. mendacium est. non quia in permissione eae duplex fuit. sed quia permittentis eae per ea duplicatum. Sic igitur intelligi potest. quod dictum est. Mendacium est significatio falsa. id est oratio uel loco per quem ille qui loquitur auditorem falsum significare intendit putat. Nam et si unum sit. id tamen sit ut dicit. mentitur tamen ille qui loquitur cum opinione et intentione fallendi. Iocosa mendacia. et ironiae. et parabolae mendacia non sunt. Aliquando sed reprehensibiles fuerunt. quia in parabolis. et ironiis multa locuntur. Sed et ipse et in parabolis loquebatur ad turbas. quis unquam in sermone suo non assumpsisset. si ullum in eis mendacium esset. Hoc solum uitio est. quia iocosa mendacia. et si falsitatis reatum non incurrit. leuitatis tamen culpam non euadit. Et adhuc aliud genus mendacii. cum aliquis quasi humilitatis ea mentiri uidetur. utpote cum se peccatorem dicit. et tamen non ita sentit ut dicit. De quibus iussimus dictum est. quae cum ea humilitatis quis mentitur. si ante quam mentiretur peccatum non erat. mentiendo efficitur quod non erat. quia peccatorem se dicit. et non ita sentit. uitatis illo non est. Est aliud genus mendacii cum per salutem uitae alterius seruanda aliquis mentitur. quod et ipsum nullomodo approbandum est. Male enim mentiendo uitam seruat in alterius corpore. quia per mendacium uitatur extinguit in suo corde. Potest tamen in eiusmodi aliquando sine culpa uitas excusari. quando ea salutis nostrae. siue uitae alienae rationem exposcit. Longe enim aliud est quod uitum est tacere. atque aliud quod falsum est asserere. Ipsa quippe uitas dicit. Multa habeo uobis dicere. sed non possum. Quod utique non dicissem. si uitam tacere sine culpa esset. Item.

Falsum testimonium est. cum quis alterius mendacio de uitate testimonium phibet. Qui non solum mendacio rem efficit. sed quia ipsum mendacium et uitam patrinari conatur. Quod quisque sciens fecerit. damnabilis otio malicia est. Si autem ignoratis. reprehensibile negligentia. De iuramento. xvi.

Non omne iuramentum malum est. tamen omne iuramentum teste uitate a malo est. Nam uitum iuratur per necessitate primum. aut per uanitate. cum sit cum iuratur aut edere non per ignorantia. aut credere recusat per malicia. eiusmodi iuramentum malum quod non est illi qui iurat. quia ex necessitate testatur uitam. et tamen a malo est illi cum iurat. hoc est ex infirmitate si credere alteri non potest. uel ex malicia si credere deprehendit ex pusillanimitate. Cum autem sine causa iurat et si uitum iurat. non sine culpa est. quia aut per leuitate arguitur. aut per arrogantia odepnatur. Cum malum se facturum iurat peccat. In quo tamen melius est iuramentum frangere. quam adimplere. ita quod et malum caueat. quia iurauit. et in hominum culpam agnoscat in eo quod